

HRVATSKI *glasnik*

XXXII. godina, 25. broj

23. lipnja 2022.

cijena 200 Ft

Blagoslovljena obnovljena Belovićeva kapela u Plajgoru

Obilježen Dan državnosti Republike Hrvatske
3. – 5. stranica

Bunjevački dan u Kačmaru
6. stranica

Kup podravskih ribiča
12. stranica

Škola nas je očuvala

Završena je još jedna školska godina, a Santovačku hrvatsku školu napustio je 75., odnosno 68. naraštaj osmaša. Godine 1954. školu je završio prvi naraštaj koji je od 1. do 8. razreda pohađao hrvatsku školu. Dakle, prije 75 godina završila je prva školska godina. Sve je počelo poslijeratne 1945. godine kad su santovački roditelji zatražili nastavu na materinskom jeziku, i to u posebnoj hrvatskoj školi. Iz seoske crkvene škole s nastavom na mađarskom jeziku prepisalo se 97 djece, a nastava je počela u studenom 1946. godine. Prvi učitelji bili su Marko Filaković i Stjepan Velin, prvi ravnatelj. U najnovijoj knjizi pod naslovom *Crtice iz povijesti Santova Živko Mandić* uz ostalo ovako piše o počecima: „Radili su bez udžbenika, nastavnih pomagala i bez nastavnoga programa. Školski pribor djece sastojao se od uokvirene pločice od škriljca i od 'griflika' (pisaljka), te spužvice za brisanje. Potkraj 1946. objavljen je prvi udžbenik Hrvatski bukvar i čitanka.”

Tako je Santovačka škola utemeljena među prvima u Mađarskoj, a opstala do danas kao jedina škola u malom naselju koja nije samo očuvala kontinuitet nego i zadržala posebno mjesto u školstvu Hrvata u Mađarskoj. Nije bilo jednostavno utemeljiti posebnu školu, ali isto tako ni sačuvati je sljedećih nekoliko desetljeća. Bez odlučnosti roditelja, entuzijazma učitelja i nastavnika te bez posebne brige za očuvanje materinskog jezika doživjela bi sudbinu većine škola koje su 70-ih godina prošloga stoljeća zatvorene ili „utopljene” u većinske škole. Kao takva do 1997. godine dala je oko 150 učenika, a do danas i blizu 200 učenika u naše gimnazije.

Preuzimanjem na održavanje od strane Hrvatske državne samouprave 2000. godine krenula je putem novoga razvoja. Bila je prva među svim narodnosnim školama u Mađarskoj koju je jedna državna narodnosna samouprava preuzela na održavanje i tako utrla put drugima. S obzirom na teške godine, ponajprije zbog nedostatnog financiranja, slobodno možemo kazati da je bila spašena od zatvaranja. Započeo je razvoj škole: i stručne nastave i odgoja i uvjeta za rad. Posebno je važna izgradnja novog učeničkog doma, a danas i dogradnja zgrade u kojoj će mjesto dobiti nove učionice, kuhinja i blagovaonica. Od male seoske škole izrasla je u modernu ustanovu.

S. B.

Glasnikov tjedan

Hrvatska može, zahvaljujući svom zemljopisnom položaju, i uz relativno mala ulaganja postati svojevrsno europsko energetsko regionalno čvorište, izjavio je koncem svibnja u Bruxellesu hrvatski premijer Andrej Plenković. Daj Bože da tako i bude, da nas to gospodarski ojača u ovo doba opće krize koja mnoge vodi na ivicu siromaštva. Plenković je otkrio kako je hrvatska ideja sve manja ovisnost o bilo komu što se tiče energenata. Hrvatska je u ovom trenutku za Europsku uniju spas i pomoć, alternativni pravac za dovoz nafte u europske zemlje koje su energetske ovisne o ruskim energentima. One se nalaze u samom srcu srednje Europe, a naftovodi iz Rusije prolaze kroz Ukrajinu, gdje se već mjesecima vodi rat Ukrajinaca protiv ruskog napada kojemu se ne nazire kraj.

Hrvatski premijer rekao je kako ulaganje u kritičnu energetske infrastrukturu – u LNG terminal, Plinacrove plinovode i Janafove naftovode – omogućuje Hrvatskoj da zbog svojeg položaja i postojeće infrastrukture u koju će se ulagati i hrvatskim i europskim sredstvima osigura diversifikaciju opskrbe energentima njezinim susjedima.

Kapacitet hrvatskog naftovoda može se sa sadašnjih 11,4 milijuna tona godišnje relativno povoljno podići na 15,6 milijuna, što znači da bi to omogućilo dostatnu opskrbu sirovom naftom rafinerija u Mađarskoj i Slovačkoj.

Što se tiče plutajućeg LNG terminala, čiji je prvotni kapacitet s 2,6 milijardi kubičnih

metara plina nedavno povećan na 2,9 milijardi, to se može dodatno podići na 3,5 milijarde, a ugradnjom jednog dijela postrojenja kapacitet bi se mogao podići na čak 6,1 milijardi kubičnih metara plina, rekao je hrvatski premijer.

To bi bilo dovoljno za Hrvatsku, čije su godišnje potrebe 2,9 milijardi, ali i za susjedne zemlje: Sloveniju, Mađarsku, Bosnu i Hercegovinu.

Ministar gospodarstva i održivog razvoja Davor Filipović izjavio je pak istoga dana nakon sastanka s mađarskim ministrom vanjskih poslova Péterom Szijártóom (koji je inicirao sastanak u Zagrebu) da se razgovaralo o sigurnosti opskrbe energentima u uvjetima ruske agresije na Ukrajinu te da kapaciteti Janafa od 11,4 milijuna tona mogu u potpunosti zadovoljiti mađarske potrebe.

Hrvatska je tu kako bi osigurala opskrbu naftom za Mađarsku, ali i druge zemlje Europske unije, rekao je Filipović naglasivši da će Hrvatska biti dobar susjed Mađarskoj što se tiče opskrbe energentima, posebno naftom, u sljedećem razdoblju.

Ponovio je kako se konceptom plana „REPowerEU” predviđaju brojne investicije u energetske infrastrukturu, što Hrvatska planira iskoristiti ponajprije za proširenje kapaciteta LNG-a, jačanje postojeće mreže plinovoda Plinacro i kapaciteta Janafa kako bi se pozicionirala kao važan dionik na energetske karti Europe. Dodao je kako je Hrvatska spremna biti partner Mađarskoj kad je riječ o opskrbi energentima, kao i drugim europskim zemljama te da se postojeći kapaciteti Janafa ni približno ne koriste u potpunosti. Naveo je podatak da je 2022. godine prema Mađarskoj „otišlo nešto više od 500 tisuća tona nafte”, prenosi Hina.

Branka Pavić Blažetin

„Hrvatska može, zahvaljujući svom zemljopisnom položaju, i uz relativno mala ulaganja postati svojevrsno europsko energetsko regionalno čvorište.”

Čitajte i širite Hrvatski glasnik, tjednik Hrvata u Mađarskoj!

HRVATSKI glasnik

Dan državnosti Republike Hrvatske obilježen u Budimpešti

U povodu Dana državnosti Republike Hrvatske veleposlanik Republike Hrvatske Mladen Andrić i gospođa Sandra Andrić priredili su 24. svibnja prijam u Institutu i muzeju vojne povijesti u Budimu.

Uz domaćine, veleposlanika Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladena Andrića sa suprugom i sve djelatnike Veleposlanstva gosti su bili mađarski državni tajnik za odnose s Parlamentom i zamjenik ministra ljudskih resursa Bence Rétvári te posebni savjetnici ministra vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske Vanda Babić Galić i veleposlanik Gordan Markotić, koji su se i obratili nazočnima. Prezentaciju hrvatskog turizma uz najnoviji promotivni video Hrvatske turističke zajednice vodila je direktorica predstavništva u Mađarskoj Ivana Herceg. Svečanom primanju nazočili su brojni veleposlanici i diplomati akreditirani u Ma-

Ugledni gosti

FOTO: KRISTINA GOHER

Veleposlanik Andrić, državni tajnik Rétvári, savjetnica Babić Galić i Ivana Herceg

đarskoj, uz koje i generalni konzul Republike Hrvatske u Pečuhu Drago Horvat i počasni konzul Republike Hrvatske u Velikoj Kaniži Atila Kos, čelnici hrvatske zajednice u Mađarskoj, mađarski dužnosnici i gospodarstvenici, predstavnici kulturnih, znanstvenih i vjerskih institucija te brojni Hrvati u Mađarskoj. Proslava Dana državnosti Republike Hrvatske u Budimpešti ostvarena je i potporom Hrvatske turističke zajednice te tvrtki sponzora „Pinkert“ i GDI, a gostima su podijeljene brošure „Hrvatski zaštićeni poljoprivredni i prehrambeni proizvodi“ te „Croatia lifex5 passport“ Ministarstva poljoprivrede Republike Hrvatske.

(Izvor: mvep.gov.hr)

Lado u Pečuhu – obilježen Dan državnosti Republike Hrvatske

AnsambLado sa svojim prepoznatljivim plesnim koncertima uvijek oduševi publiku. Plesnim koncertima Lado nas uvijek provodi po svim hrvatskim regijama, pokazujući raznolikost i bogatstvo hrvatske tradicijske baštine.

Pečuškim koncertom 26. svibnja u organizaciji Lada, Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu, Grada Pečuha i Centra Kodály Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu svečano je obilježio Dan državnosti Republike Hrvatske, tridesetu godišnjicu samostalnosti Republike Hrvatske i uspostavu diplomatskih odnosa između Republike Hrvatske i Mađarske. Pozdravljajući okupljene u prepunoj dvorani Centra Kodály generalni konzul Drago Horvat između ostaloga zahvalio je svima koji su pridonijeli Hrvatskoj kao demokratskoj i modernoj državi. Zahvalio je svim Hrvatima i Mađarima koji su za vrijeme Domovinskog rata pružili utočište prognanima. Zahvalio je Mađarskoj, koja je među prvima priznala Republiku Hrvatsku i bila potpora na putu za članstvo u Europskoj uniji, te Hrvatima u Mađarskoj što stoljećima čuvaju hrvatsku riječ, tradiciju, kulturu i običaje. Istaknuo je aktivnosti Gene-

FOTO: FACEBOOK KODÁLY KÖZPONT

Prepuna koncertna dvorana Kodály

Ansambel narodnih plesova i pjesama Hrvatske Lado profesionalni je folklorni ansambel osnovan 1949. godine sa zadaćom i ciljem istraživanja, prikupljanja, umjetničke obrade i scenskog prikazivanja najljepših primjera bogate hrvatske glazbene i plesne tradicije.

Sve to uz čudesno bogatstvo i raznolikost folklornog izraza na tako malom prostoru kao što je Hrvatska čini Lado jedinstvenim u svijetu, što je prepoznala i publika u brojnim svjetskim koncertnim dvoranama u kojima je Lado nastupao: Royal Albert Hall u Londonu, City Centre u New Yorku, Mann Auditorium u Tel Avivu, Sydney Town Hall te 20-ak vrhunskih koncertnih dvorana u Japanu (gdje je Ladovih 27 koncerata tijekom petotjedne turneje u 2006. godini oduševljeno gledalo više od 50 tisuća ljudi).

ralnog konzulata, koji nizom programa i projekata nastoji na što bolji način skrbiti o hrvatskoj zajednici promičući i Republiku Hrvatsku u kulturnom, znanstvenom i gospodarskom pogledu u cilju jačanja veza između dviju država. Rekao je kako se posebno ponosi povezivanjem Hrvata u Mađarskoj s maticom i njihovim kontinuiranim predstavljanjem i uspostavljanjem veza s hrvatskim institucijama, općinama, gradovima i županijama. Posebno je ponosan što je ostvaren do sad najveći broj prekograničnih suradnji s Hrvatskom te što se povezuje poduzetništvo s obiju strana granice. Osim generalnog konzula nazočnima se obratio i

brovačko primorje, Baranju, Međimurje, zagrebačko Prigorje i na otok Mljet te se tako upoznala s bogatstvom i raznolikošću hrvatskih narodnih plesova, glazbe i ruha – ističe Krunoslav Šokac, a potvrđuje i ravnateljica Lada Ileana Jurin Bakotić.

Fokus ovogodišnjeg plesnog programa jest zaštićena nematerijalna kulturna baština s obzirom na to da je upravo Hrvatska svjetski fenomen po broju zaštićenih nematerijalnih kulturnih dobara. Baštinjenje dodatno obvezuje Lado u njegovoj misiji očuvanja i prezentiranja glazbeno-plesnih umjetničkih fenomena. Kad je o hrvatskoj zaštićenoj nematerijalnoj kulturnoj baštini

FOTO: VEKOSLAV ŠOKAC

pečuški gradonačelnik Attila Péterffy. Na kraju programa na pozornicu su pozvani gradonačelnik Pečuha Attila Péterffy, generalni konzul Drago Horvat, veleposlanik Mladen Andrić, glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Jozo Solga i predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Guban te im je ravnateljica Lada Ileana Jurin Bakotić uručila prigodni poklon.

Prvi plesni koncert u 2022. Lado je imao upravo u Pečuhu, 26. svibnja u Koncertnoj dvorani Kodály. Jedanaest točaka obilježilo je nastup Lada u Koncertnoj dvorani Kodály. Bile su to Ladarke, Samičarsko nadigravanje, Valpovačko kolo, Goranski bal, Starovinska pivanja, Prutoljaki hodiju, Lindo – dalmatinsko kolo poskočica, Ej sviraj, Pavo – pjesme i plesovi iz Baranje, Z vidovečke fare, Ideju mužikaši – teme iz Hrvatskog zagorja, Prigorski plesovi, reče nam umjetnički voditelj ansambla Lado Krunoslav Šokac.

Ovogodišnji plesni koncert pred publiku je donio neke od najpoznatijih, najizvođenijih i uvijek rado viđenih točaka iz bogata Ladova repertoara. Tu su Ladarke, svojevrsna himna i zaštitni znak Ansambla, Goranski bal, Lindo i Ej sviraj, Pavo... Publika je s prikazanim plesnim programom i Ladovim umjetnicima, plesačima, glazbenicima i pjevanjima „otputovala” u Pokuplje, Slavoniju, Gorski kotar, dalmatinsko zaleđe, Hrvatsko zagorje, du-

riječ, tijekom programa mogli smo, između ostalog, uživati u arhaičnom, samačkom čobanskom pivanju iz Gornjih Poljica koje pripada najstarijem sloju starinskih tradicijskih pjevanja Dalmatinske zagore. Za njih se u stručnim krugovima uvriježio naziv „ojkanje”. Uživali smo i u dubrovačko-primorskome plesu lindo, međimurskoj popevki u izvedbi Orkestra ansambla Lado, zvucima cimbalu, lijerice, gajdi i tambura samica.

Bila je to energična, nadahnutna i profesionalna izvedba ansambla Lado, a koreografska ostvarenja i scenske interpretacije koje su tako bliske ishodištu ostavljaju dojam koji nikoga ne ostavlja ravnodušnim.

Branka Pavić Blažetin

PEČUH – U sklopu redovite mjesečne svete mise na hrvatskom jeziku koja se održava uz potporu Hrvatske samouprave grada Pečuha svake posljednje nedjelje u mjesecu u Franjevačkoj crkvi, 29. svibnja održana je misa u povodu Dana državnosti Republike Hrvatske. Suorganizator mise bio je Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu. Svetu misu uz svećenika Gabriela Barića služio je dekan osječkog Vojnog dekanata Vladislav Mandura. Misu je pjevao Ženski pjevački zbor Augusta Šenoa uz orguljašku pratnju Lászlóa Cseha.

Dan državnosti Republike Hrvatske obilježen u Velikoj Kaniži

U organizaciji počasnog konzula Republike Hrvatske u Velikoj Kaniži Atila Kosa 8. lipnja u Zrcalnoj dvorani zgrade „Honvéd kasino“ u Velikoj Kaniži svečano je obilježen Dan državnosti Republike Hrvatske. Na svečanosti bili su nazočni predstavnici diplomatskih tijela u Mađarskoj, dužnosnici mađarskog i hrvatskog političkog i društvenog života, među ostalima izaslanica ministra vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske Vanda Babić Galić, izvanredni i opunomoćeni veleposlanik Republike Hrvatske Mladen Andrić, generalni konzul Republike Hrvatske Drago Horvat, zastupnik u mađarskom Parlamentu Péter Cseresnyés, gradonačelnik Velike Kaniže Lászlo Balogh, župani susjednih hrvatskih županija, predstavnici Zaladske županije, grada i hrvatske pomurske zajednice. Na svečanom programu sudjelovali su članovi Povijesne postrojbe Zrinske garde Čakovec, Zrinski kadeti iz Kerestura, tamburaški sastav „Pomurske žice“ iz Serdahela i učiteljice iz Kerestura.

Republika Hrvatska 30. svibnja, na dan kad je 1990. godine prvi put zasjedao demokratskim putem izabran prvi višestranački Hrvatski sabor, obilježava Dan državnosti. Program obilježavanja obljetnice hrvatske državnosti započeo je intoniranjem hrvatske i mađarske himne te himne Europske unije, a nakon toga počasni je konzul Republike Hrvatske u Velikoj Kaniži Atila Kos u ulozi domaćina pozdravio sve uzvanike. Počasni konzul u svojem govoru zahvalio je na skrbi veleposlanstva i matične domovine o hrvatskoj zajednici u Mađarskoj, a predstavnicima Koprivničko-križevačke i Međimurske županije zahvalio je na učestaloj pomoći, donacijama (na materijalnoj pomoći u podizanju svjetlećeg križa u Keresturu i na

Ugledni gosti s domaćinom počasnim konzulom Kosom

dvojezičnim pločama za pomurska naselja). Pomursko područje njeguje poseban odnos sa susjednim hrvatskim županijama. Kako bi se osigurala još veća perspektiva na pograničnom području i iskoristio potencijali regije, smatra da je potrebna još jača i dublja suradnja. Gradonačelnik Velike Kaniže Lászlo Balogh naglasio je da u današnje vrijeme dobrosusjedski odnosi kakvi postoje između hrvatskog i mađarskog naroda imaju ogromnu vrijednost. Ključno je za oba naroda čuvanje tradicija, u njemu je sve što ih karakterizira sažeto: osebujan okus hrane, ritmičke melodije pjesama i plesova, a ponajviše stalna borba za slobodom. Među tim narodima i danas postoji živa veza zahvaljujući prijateljima koji žive na području, počasnim konzulu i gostima koji posjećuju regiju, a to je garancija i za buduću kvalitetnu suradnju. Parlamentarni zastupnik Péter Cseresnyés nadovezao se na gradonačelnikove riječi i spomenuo dragocjenost slobode u kojoj hrvatski i mađarski narod danas uživaju, ali nažalost nije svugdje u Europi tako. Vjeruje da će, kao u proš-

losti, i u budućnosti dva naroda biti jedan drugomu oslonac. Hrvatski veleposlanik Mladen Andrić istaknuo je važnost suradnje dviju susjednih i prijateljskih država uza sve izazove današnjice, poglavito u energetici, cestovnom povezivanju, željeznici i gradnji mostova, koji su izrazito važni u vrijeme prijetnje ruske agresije. Nada se da će se Hrvatska i u toj situaciji moći oslanjati na Mađarsku, a i obratno, te da se neće ponoviti ratno stanje 90-ih godina. Izaslanica ministra vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske Vanda Babić Galić prenijela je pozdrave ministra vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske Gordana Grlića Radmana. Govorila je o vanjskopoličkim dostignućima Republike Hrvatske te o uspješnoj suradnji hrvatske narodnosti u Mađarskoj s matičnom domovinom, odnosno o izvršnoj suradnji pograničnih susjednih županija, u čemu je veliki spiritus movens i sam počasni konzul Atila Kos, koji je uvijek korak ispred s novim zadatkom u cilju promidžbe hrvatske kulture i tradicije Hrvata u Mađarskoj. Dodala je i to da će Vlada i Ministarstvo vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske uvijek činiti posebne napore u pomaganju i zaštiti te podupirati svoj narod u Mađarskoj. Gradnja mosta na Muri bit će simboličan, ali i konkretan cilj kako bi se i na taj način nastavilo koračanje putem mira, međusobnog poštovanja i prijateljstva koje dvije zemlje uspješno grade već punih 30 godina.

Nakon pozdravnih govora slijedio je program pomurske zajednice. Učiteljice iz Kerestura pripremile su se s „Hižnim blagoslovom“ za počasnog konzula, tako zahvalivši na njegovim naporima u promicanju pomurske hrvatske zajednice, i kvizom o pomurskim Hrvatima za goste. Na kraju programa mladi tamburaši tamburaškog sastava „Pomurske žice“ iz Serdahela odsvirali su pomurske popevke, odnosno poznate hrvatske melodije. Zatim je uslijedilo druženje uz domjenak za sve uzvanike.

Beta

Učiteljice iz Kerestura

Bunjevački dan u Kaćmaru

Hrvatska samouprava Kaćmara u subotu 28. svibnja priredila je već tradicionalni Bunjevački dan koji je zbog kišnog vremena umjesto na otvorenom održan u mjesnoj kavani „Cuki“. Svojom nazočnošću priredbu je uvećao konzul savjetnik Generalnog konzulata RH u Pečuhu, koji je pozdravio nazočne te pohvalio zalaganje organizatora na polju očuvanja hrvatskog identiteta, kulture i jezika. Nazočne sudionike i goste pozdravila je predsjednica Hrvatske samouprave Teza Vujkov Balažić, a program su dvojezično najavile Margita Tupčija Išpanović i Anica Matoš. Cjelovečernji program pod vodstvom koreografa Józsefa Száva-ija otvorio je pečuški KUD „Tanac“ koji je u Kaćmaru ponovno gostovao nakon trideset godina. Kao i uvijek, oduševio je publiku s nekoliko hrvatskih koreografija te plesovima i pjesmama

Članovi pečuškog KUD-a „Tanac“, bunjevačka koreografija

podravnih, bunjevačkih, rackih i bošnjačkih Hrvata, ovoga puta u pratnji tukuljskog orkestra „VIGaD“, koji je izveo i samostalni blok hrvatskih melodija. Jednako je oduševio i glumac Stipan Đurić omiljenim hrvatskim i starogradskim pjesmama te ulomcima iz popularnih operetnih predstava. S bunjevačko-hrvatskim i drugim pjesmama u programu se predstavio i domaći amaterski bunjevački pjevački zbor. Uz njega su s dječjim pjesmama i igrama nastupili još i mališani iz mjesnog dječjeg vrtića koje je uvježbala odgojiteljica Lola Pančić, a bunjevačkim plesovima i pjesmama i hrvatska plesna grupa kaćmarske osnovne škole koju poučava učiteljica Anica Matoš. Bunjevački dan nastavljen je druženjem, a završen hrvatskim balom. Za dobro raspoloženje pobrinuo se pečuški orkestar „Baranja“ pod vodstvom Blaška Bošnjaka.

S. B.

Mališani kaćmarskog vrtića

Završni program santovačke hrvatske škole

Već po tradiciji pred kraj školske godine učenici santovačke hrvatske škole predstavili su se prigodnim kulturnim programom. U četvrtak 2. lipnja brojne roditelje, bake i djedove okupljene u mjesnom Kulturnom domu obradovali su splotom šokačkih dječjih igara, plesova i pjesama, dvojezičnim kazivanjem stihoa, igrokazom „Đačka ljubav“, a, kao i uvijek, nisu izostali ni članovi školskog tamburaškog orkestra.

S. B.

Pjevački zbor viših razreda

Brojni roditelji, bake i djedovi prate program

Tamburaški orkestar

VIII. susret hrvatskih kulturnih društva na Duhove

U organizaciji Kulturno-umjetničkog društva „Marica“ iz Salante u Salanti je 5. lipnja održan VIII. susret hrvatskih kulturnih društva na Duhove. Dan je obilovao sadržajima za sve uzraste, a okosnica su bili vjerski i tradicionalni sadržaji te folklorni program vezan uz blagdan Duhova, kazuju uime društva Brigita Šandor Štivić i Judit Szajko.

Domaćini s prijateljima iz Erčina

Svetu misu služio je pečuški biskup László Felföldi

Od ranih prijepodnevnih do ranih poslijepodnevni sati djevojke i djevojčice iz KUD-a odjevene u narodnu nošnju u skupinama su išle u „kraljice“. Pripremila ih je Ramona Štivić, a pohodile su kuće u Nijemetu i Salanti. Svagdje su ih rado dočekali i darivali dok su išle od kuće do kuće, „od dvora do dvora“, pjevajući kraljičke pjesme na kapiji i na dvorištu.

U poslijepodnevnim satima u crkvi svetog Ladislava služena je biskupska misa. Naime, toga je dana pečuški biskup László Felföldi krizmao sedmero mladih Salančana te uz domaćeg župnika Ladislava Rontu služio svetu misu na mađarskom jeziku. Misno slavlje uljepšano je i hrvatskim crkvenim pjesmama u izvedbi domaćih pjevača i članica pečuškog pjevačkog zbora Augusta Šenoae. Nakon svete mise druženje je nastavljeno u dvorištu nekadašnjeg župnog stana.

Ove je godine, nažalost, izostala tradicionalna povorka od crkve do mjesnog doma kulture kao i izvedba kraljičkih običaja na platou ispred crkve. Folklorasi su se okupili u velikom šatoru dvorišta restorana „Marica“. U folklornom programu nastupile su sve skupine KUD-a „Marica“: mali, malo veći i odrasla skupina uz pratnju orkestra „Vizin“. Gosti Salančana ove godine bili su članovi Plesne skupine „Zo-

Razgovor nakon svete mise

rica“ iz Erčina te Ženski pjevački zbor „August Šenoa“. Slijedila je zajednička večera te bal do kasno u noć uz orkestar „Baranja“.

Program dana ostvaren je uz vlastite izvore KUD-a „Marica“ i potporu Hrvatske samouprave županija Baranja, Fonda „Gábor Bethlen“, vlasnika restorana „Marica“ Gabora Kovača, Lokalne samouprave Salante, Tom Marketa iz Salante, Coop Mini Salanta te Voćarne Salanta.

Branka Pavić Blažetin

„Faljen Isus, kraljo,
Mama me je majo
Od dvora do dvora
Do cmiljeva polja
Da cmilje beremo
Da kralja kitimo
Kralja i kraljicu
Bana i banicu
Našu drugaricu.
Il' ju vi udajte
Il' ju nama dajte!
Mi ćemo ju udati
Za popovog đaka
Koji knjige piše
Sitno popisuje.
O, prošeći, kraljo,
Tamo i ovamo
Bijelo pa rumeno.
Faljen Isus!“

Bacajući jastučić u visine Kraljice su povikivale:

„Taka vam bila djevojka!
Taka vam bila kudilja!
Ovolika sreća, još veća!
A ovolika nesreća!“

Sedmero krizmanika

Hrvatski klub August Šenoa

Dan hrvatskog tiska u Mađarskoj obilježen u Pečuhu

U organizaciji Hrvatske državne samouprave 5. svibnja prigodnim skupom u Hrvatskom klubu Augusta Šenoa u Pečuhu obilježen je Dan hrvatskog tiska u Mađarskoj, koji je ove godine posvećen ulozi vjerskih izdanja i vjerskih sadržaja hrvatskih medija u očuvanju vjerskog i nacionalnog identiteta Hrvata u Mađarskoj. Dan hrvatskog tiska u Mađarskoj obilježava se od 2017. godine u spomen na izlazak prvog broja Hrvatskog glasnika, tjednika Hrvata u Mađarskoj, 2. svibnja 1991. godine. Podsjetimo kako je Skupština Hrvatske državne samouprave 21. svibnja 2016. u Santovu na inicijativu glavne i odgovorne urednice Medijskog centra Croatica Branke Pavić Blažetin i na prijedlog Odbora za kulturu i vjerska pitanja 2. svibnja proglasila Danom hrvatskog tiska u Mađarskoj.

Nakon pozdravnih riječi domaćina i ravnatelja Hrvatskog kluba Augusta Šenoa Miše Šarošca nazočnima su se obratili veleposlanik RH u Mađarskoj Mladen Andrić, a u ime organizatora predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan. Oni su uz ostalo naglasili važnu ulogu hrvatskog tiska u očuvanju vjerskog i nacionalnog identiteta Hrvata u Mađarskoj.

Marija Belošević, Branka Pavić Blažetin i Timea Šakan Škrilin

„Barem jedan dan u godini da se prisjetimo svih bivših i sadašnjih novinara, ljudi koji su itekako zadužili hrvatsku zajednicu jer, kako je rekao i veleposlanik, bez njih vjerojatno o tim brojnim događanjima u životu Hrvata u Mađarskoj ne bismo znali. Uvijek naglašavam kako su naši novinari iznimno marljivi, savjesni i svjesni ljudi, svjesni Hrvati koji sve što rade za hrvatsku zajednicu rade iz entuzijazma i ljubavi prema hrvatskom jeziku i hrvatskoj kulturi. Ovom prigodom zahvalio bih svima njima te se nadam da će biti strpljenja i energije da nastave tim putem. Proteklih godina najviše smo tematizirali oko Croatice, Medijskog centra i Hrvatskog glasnika. Obilježili smo i neke druge obljetnice, naprimjer hrvatske emisije Mađarskog radija i televizije. Ove godine odlučili smo da ćemo ovaj dan posvetiti vjerskom tisku, vjerskim izdanjima, odnosno medijima i vjerskim sadržajima”, kazao je uz ostalo predsjednik HDS-a Ivan Gugan otvarajući ovogodišnji Dan hrvatskog tiska.

Usljedila su izlaganja urednika hrvatskih medija, vjerskih izdanja, suradnika Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj te gostiju iz matične zemlje.

Suradnik u ZZHM-u dr. sc. Silvestar Balić održao je izlaganje pod naslovom „Uloga vjerske literature u nakladništvu Hrvata u

Milica Klaić-Tarađija, Lilla Trubić, dr. sc. Silvestar Balić i Mišo Šarošac

Mađarskoj”. Naglasio je kako su religijski i vjerski sadržaji često temelj određene kulture, pa tako i kulture Hrvata u Mađarskoj. Od 17. i 18. stoljeća započinje intenzivno djelovanje raznih redovnika, ponajprije franjevaca koji djeluju na području današnje Mađarske. Posebno je istaknuo značaj budimskog kulturnog

Trenutak za pjesmu

Čovjek s britvom u ustima

Užurbano nazovem nekog tko će mi izgovoriti ime,
upali, jednom, drugi put podignem kamen, nađem se
u tijelu zmije, kad bolje pogledam – krljušna sam,
nema mene ako ne potražim lovca, čovjeka s britvom
u ustima, vičem svoje ime, ne pozna jezik, sluša
mamuzom, uokolo sve lažni neprijatelji, nose imena,
zastave, sliku oca domovine u podne, kad je sunce najluđe,
i nikad pravog časa da se istinski svjedoči protiv sebe,
nego opet pod kamen, nazovem se, ono kamena s ramena,
odziva se memla zavičaja, svetinja tla, dosada imena

Vesna Biga

Dio uzvanika i gostiju, zainteresirana publika

kruga, ali i franjevaca u Baji, Pečuhu i drugim gradovima. Njihov rad nije utjecao samo na kulturu Hrvata u Mađarskoj, nego i na sveopću kulturu Hrvata i Hrvatske. Prva knjiga tiskana u Pečuhu 1773. godine tiskana je na hrvatskom jeziku, a 1831. godine u Budimu je tiskan prvi cjeloviti prijevod Biblije na hrvatski jezik Matije Petra Katančića. Budim je bio jedan od temeljnih kulturnih centara sveopće hrvatske kulture. U tom razdoblju, od 17. do 19. stoljeća, nastaju brojna izdanja religijskog sadržaja. Nakon Austro-ugarske i Hrvatsko-ugarske nagodbe i reforme školstva širi se pismenost. Jedan od istaknutih autora i nakladnika za podunavske Hrvate i za sveopću hrvatsku kulturu bio je svećenik biskup Ivan Antunović, koji je pokrenuo *Bunjevačke i šokačke novine*, zatim svećenik Ante Evetović Miroљub, u Gradišću svećenik Mate Meršić Miloradić... Oni su imali ključnu ulogu u stvaranju pisane hrvatske riječi. Do velikih promjena dolazi nakon 1918. godine: izdaju se molitvenici, razni kalendari, mnogo vjerskih sadržaja u *Danici bačkih Hrvata*. Nakon rata još i *Kalendar Presvetog Srca Isusova* 1947., a zatim samo 1964. molitvenik *Dođite k meni* i 1986. godine *Hrvatski narodni običaji* Nikole Tordinca. Demokratske promjene unose novi smjer u izdavaštvu vjerskih sadržaja i povratak starom razdoblju – pokretanje *Zornice*, vjerskih sadržaja u *Hrvatskom glasniku* i *Hrvatskom kalendaru*, *Hrvatski katolički kalendar*, molitvenik i pjesmarica *Živa ruža* i drugo.

Lilla Trubić u izlaganju „Hrvatski katolički kalendari u Mađarskoj nakon 1945. godine“ govorila je o rijetkim, ali vrijednim vjerskim katoličkim kalendarima nastalim do danas. Odnosno, o *Kalendaru Presvetog Srca Isusova* iz 1947. godine (koji je uredio Mišo Bošnjak iz Semartina) i hrvatskim katoličkim kalendarima nakon demokratskih promjena u Mađarskoj iz 1992. i 1993. godine (objavljenim u Pečuhu, uredili su ih Stjepan Blažetin i Ivan Gugan). Posebno je predstavila *Hrvatski katolički kalendar* za 2022. godinu, koji je sama uredila, a na koji je trebalo čekati gotovo trideset godina.

U izlaganju „Zornica i Zornica nova“ urednica Milica Klaić-Tarađija govorila je o pokretanju, početcima, uređivačkoj koncepciji i drugim zanimljivostima *Zornice*, čiji prvi broj izi-

šao za Božić 1990. godine. Ona je obnovljena 2011. godine s naslovom *Zornica nova*.

Glavna i odgovorna urednica Medijskog centra Croatica Branka Pavić Blažetin predstavila je jedini tjednik Hrvata u Mađarskoj čiji je prvi broj izišao 2. svibnja 1991. godine. U izlaganju „Hrvatski glasnik – postojan čuvar vjerskog identiteta Hrvata u Mađarskoj“ osvrnula se na velik broj novinskih napisa iz vjerskog života Hrvata u Mađarskoj, što je potkrijepila i vrlo detaljnim statističkim brojkama. Uključila je i druge medijske platforme Medijskog centra Croatica kao i godišnjak *Hrvatski kalendar*.

Urednica *Hrvatske kronike*, emisije Mađarske televizije na hrvatskom jeziku, Timea Šakan Škrin u izlaganju „Vjerska tematika u Hrvatskoj kronici za vrijeme pandemije“ ukratko je prezentirala način rada, teme i sadržaje televizijskih emisija u spomenutom razdoblju.

U nastavku svečanog skupa izlaganja su održali i gosti iz Hrvatske. Marija Belošević održala je izlaganje „Hrvatski katolički mediji u virtualnom prostoru“, a Gordana Krizman „Vjerski sadržaji u hrvatskim medijima“.

Svečanosti su nazočili generalni konzul RH Drago Horvat sa suradnicima, parlamentarni glasnogovornik Hrvata Jozo Solga i drugi. Nakon izlaganja skup je završen raspravom sudionika.

S. B.

Vjerski sadržaji na Glasnikovoj Facebook stranici

- Postojan je i mogući sinonim za stabilan siguran – za kontinuitet, slijed, stalnost – nešto što je neprekinuto
- Postojano to je i dosljedno i neupitno - jedinstveno i čvrsto u svojem djelovanju dugoročno, programski osmišljeno
- Trideset i dvije godine postojanosti – iz tjedna u tjedan, zadnjih desetak godina iz dana u dan na društvenom profilu (platformi) Hrvatski glasnik koju danas prati 6163 prijatelja i najpraćeniji je profil od svih manjinskih tjednika u Mađarskoj... (Српске недељне новине - 3744, Ludové noviny - 2347, Neue Zeitung - 3516, Foaia românească – 2427, Porabje?)
- Time su praćeni i njegovi vjerski sadržaji kao elementi jačanja vjerskog identiteta vjernika Hrvata u Mađarskoj, čime je Hrvatski glasnik – postojan DNEVNI čuvar vjerskog identiteta Hrvata u Mađarskoj

Bogatstvo...

Hrvatski glasnik na Facebooku 15. lipnja 2022. ima 6236 pratitelja

Hrvatski folklor u središtu Budimpešte

Za mnoge Hrvatice i Hrvate koji žive izvan Hrvatske folklorni su plesovi i pjesme osobita poveznica s domovinom, što je obilježilo i Dan narodnih nošnji u Mađarskoj. Hrvatska samouprava XVI. okruga i Čepela organizirale su prigodno obilježavanje u središtu Budimpešte. Program je 25. travnja započeo u 14 sati okupljanjem u na Trgu Ferenciek, nakon čega su se sudionici uputili na zajedničku šetnju u narodnim nošnjama Ulicom Váci.

Dvije samouprave zajedno organiziraju programe već dvije godine, a predsjednice su i same bile odjevene u narodne nošnje.

„Najvažniji nam je cilj bio očuvanje tradicije i kulturne baštine“, rekla nam je predsjednica samouprave Čepela Andrea Tábori-Simara.

„Imali smo priliku ovu priredbu održati zajedno s HOŠIG-om i Izvornom skupinom. Kad smo im izložili ideju, oni su je odmah prihvatili i hvala im na tome“, izjavila je predsjednica Hrvatske samouprave XVI. okruga Kinga Kolesza.

HOŠIG-ovi učenici koji uče plesove pod mentorstvom profesorice Andree Bálint prikazali su jedan dio hrvatskih plesova, nakon čega su članovi Hrvatske izvorne folklorne grupe pod mentorstvom voditeljice Eve Išpanović predstavili još jedan dio bogatog hrvatskog folklor.

„Mi smo pokušali donijeti malo kulture Hrvata u Budimpešti. Predstavili smo santovačke pjesme i plesove, a djeca iz HOŠIG-a izvela su pomurske plesove i pjesme“, rekla nam je Eva Išpanović.

Događaju su nazočili veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladen Andrić, ministrica savjetnica u Veleposlanstvu RH Maja Rosenzweig Bajić te ravnateljica HOŠIG-a Ana Gojtan.

„Posebno sam zadovoljan time što su Hrvati prihvatili sudjelovati u ovom javnom obilježavanju Dana narodnih

nošnji. To je tradicionalni običaj u Mađarskoj. Mi smo među rijetkim narodnostima koje prihvaćaju poziv za sudjelovanje. Ponosan sam što su Hrvati u Budimpešti imali vremena i volje organizirati predstavljanje Hrvatske i hrvatske nošnje u središtu grada“, s ponosom nam je izjavio veleposlanik.

Sudionici su prikazali bunjevačke, šokačke, splitske i podravske nošnje. Ako je suditi prema mladima koji s oduševljenjem odijevaju narodnu nošnju te se bave učenjem hrvatskih plesova i pjesama, hrvatski će folklor još dugi niz godina biti sačuvan od zaborava, a hrvatska tradicija nastaviti živjeti.

Oduševljeni turisti na kraju su zaplesali s našim plesačima.

Neda Maretić

Plajgorska nedilja Presvetoga Trojstva

Blagoslovljena obnovljena Belovićeva kapela

Nedilja Presvetoga Trojstva morebit je bila najlipša pretprošle nedilje, 12. junija, uprav u Plajgoru, u najmanjem selu Gradišća. Šaka domaćih vjernikov piše se je ganula kroz lozu do Belovićeve kapele, ka je u minuli miseci zahvaljujući familiji Dreiszker, od tla do krova, polipšana i obnovljena. Iako je bio najavljen dolazak jurskoga biskupa na blagoslavljanje, umjesto njega po prvi put u Plajgor dospio je biskupski vikar, László Németh ki je predvodio mašno slavlje uz farnika Štefana Dumovića, u muzičkoj pratnji Jačkarnoga zbora Peruške Marije iz Hrvatskoga Židana. Brojni vjerniki iz cijele okolice ove nedilje su vjeru ojačali pred kape- lom, u kojoj od nedavno stanuje i kip Medjugorske Marije. Otpodne za svečanom večernjom blagoslovljena je i crikva sv. Martina na pragu sela, ka je sazidana pred 250-imi ljeti.

Plajgor, od seoskoga praga do kraja, „posi- pan” je sa sakralnimi spomeniki. Ki je srično preživio boje i čitav i zdrav je došao domom, ta je na Božju slavu i diku postavio vječni spominak. Ti su sve redom obnovljeni, pred njimi stoju friške kitice u vazi, a i sviće goru na fundamentu. I po tom se vidi da domaćini brižno čuvaju sve svoje. I zato se pominamo u nedilju ujutro s Elizabetom Hergović, ka je na svetak domom dospila iz Vesprima i kad se zdignemo na Glavicu med kameni i u bla- tu, pokazuje kako su negda svoj dan ovde stali vinogradi (sve dokle ljudi nisu morali stupiti u zadrugu), a danas je sve zarašćeno.

Hodočasniki ki su se piše ganuli na Glavicu

Biskupski vikar László Németh i Štefan Dumović

Plajgoru, ali je začaran s okolicom i svetu mašu služi za sve vjernike. „Danas slavimo središnju tajnu naše vjere, vjerovanje u jednoga Boga i Tri Peršone, Oca, Sina i Duha Svetoga. Bog je ljubav i Božja jednost u trojstvu. Sve što nas okružuje Bog je stvorio za ljude. Moremo se diviti ovoj lozi okol nas, bogatoj pšenici iza nas, svakoj lipoti, čim nas je Bog darovao iz ljubavi. Mogli bi reći, Bog je čuvao i Plajgorce i pozvao je nas danas pred obnovljenu kapelu da priznajemo njegovu moć va našem žitku na ovom svetku Presvetoga Trojstva”, istaknuo je u svojoj prodiki biskupski vikar. Na kraju crikvenoga obreda pod vedrim nebom blagoslovljena je kapela, a načelnik sela Vince Hergović se je zahvalio glavnomu celebrantu svete trojezične maše, potom pak Leventi Dreiszkeru i njegovoj familiji (ki imaju plajgorske korene) da je dao obnoviti biser Glavice, a njevu velikodušnost ter hvalu Plajgorcev odsad čuva i mra- morna ploča polag ulaza kapele.

Tiho

Loza ljubomorno shranja sve svoje tajne i velike istine povijesti. Kako izajdemo iz hlada lozne škurine, Belovićeva kapela s bijelimi stijenami jur iz daleka sviti na briži- ću. Legenda govori da su se ovde misece dugo tukli med sobom labanci i kuruci, zatim su pak skupa pili, mulatovali i kartali se, a nijednomu se ništ nij stalo, nijedan od štukov preminuo nij’. Tomu čudu na spominak i u čast Svete familije zdignula je kapelu Belovićeva familija 1724. ljeta, a Marija Lagler, čiji prvi muž se je zvao Belović, 1876. ljeta je i Zakladu osnovala za održavanje Božjega doma. Tako su gospodin Štefan Dumović povidali, a Žužana Horvat je dodala da plajgorska ima kapelu bli- zanca i u susjednom austrijskom Kloštru, ka je isto tako povezana s Rakóczijevimi borbami za samostalnost. „Krist čekao je na ubrovi” je jačio židanski mišoviti zbor, u susjedstvu obnovljene kapele, pred pozdravnimi riči farnika Štefana Dumovića, gdo s hodalicom, ali došao je med svoje ljude. Mate Meršić, predsjednik Farskoga tanača Plajgora pozdravio je sve nazočne. „Čekali smo da se obnavlja naša kapela, ka će vrijeda dopuniti i tristo ljet i kamo su hodočastile na molitvu generacije. Ufamo se da ćemo se ovde moći najti svako ljetu bar jednoč u vjeri, ljubavi i molitvi, zato pro- simo biskupskoga vikara neka nam udili Božji blagoslov”, čuli smo uvodne riči. László Németh u zastupničtvu jurske biskupije naglasio je da nigdar nije hodio u

Familija Dreiszker

Kup podravskih ribiča

Hrvatska samouprava županije Šomođ 28. svibnja priredila je godišnje tradicionalno natjecanje u ribolovu „Kup podravskih ribiča“. Natjecanje je po sumornom i kišovitom vremenu održano na ribnjaku „Domološ“ kod Sigeta, a domaćin priredbe bila je ribolovna udruga „Domološ-Žibot“. Suorganizator natjecanja ove godine bila je pak Hrvatska samouprava Potonje.

Nakon dobrodošlice i otvorenja kod ribočuvarске kuće te izvlačenja mjesta za natjecanje započelo je natjecanje koje je trajalo do 12 sati. Kad su objavljeni konačni rezultati, uručene su nagrade te je priređen zajednički ručak.

Na šesnaestom po redu Kupu podravskih ribiča sudjevalo je tridesetak ekipa. Najveću ribu na natjecanju (6,5 kg) ulovio je Jozo Vučeta, a najmanju István Lengyel iz Brlobaša. Najviše ribe, 42 komada, ulovila je martinačka ekipa „Mi Hr-

Prvo mjesto osvojila je ekipa „Kormorani“

Najveću ribu (6,5 kg) ulovio je Jozo Vučeta

Dječja ekipa „Feltörekvő fiatalak Potony“

vati“. Najboljom ženskom ekipom proglašena je I. ženska ekipa iz Izvara, a dječjom ekipom „Feltörekvő fiatalak Potony“. Dvije najveće ribe ulovio je David Simara.

Prvo mjesto osvojila je ekipa „Kormorani“, koju čine Krištof Petrinović i Szabolcs Szölöi (ulovljenih 17,2 kg ribe). Drugo mjesto pripalo je ekipi „Potonjski basači“ s ulovljenih 15,28 kg, a treće ekipi „Mi Hrvati“ iz Martinaca (12,70 kg). Četvrta je bila ekipa iz Barča s 12,45 kilograma ribe. Nagrade i prijelazni kup uručili su zamjenica predsjednice Hrvatske samouprave županije Šomođ Klara Kovač i predsjednik Hrvatske samouprave Potonja Jozo Dudaš u društvu generalnog konzula Drage Horvata.

Kako nas je izvijestila zamjenica predsjednice Hrvatske samouprave županije Šomođ Klara Kovač, otvaranju je nazočio i glasnogovornik Hrvata u Mađarskom par-

lamentu Jozo Solga. Za dobro raspoloženje ribiča brinuo se orkestar „Podravka“.

Branka Pavić Blažetin

Ribnjak „Domološ“ kod Sigeta

Foto: ORGANIZATORI

POTONJA

U organizaciji Hrvatske samouprave županije Šomođ, mjesne i hrvatske samouprave 1. srpnja održava se priredba „Hrvatski gastronomski festival – turnir noćnog nogometa“ na prostoru potonjskog rekreacijskog parka. Priredba počinje u 15 sati. U 16:00 počinje natjecanje u kuhanju tradicionalnih hrvatskih jela „Najljepši kuhar Podravine“, u 18:00 započinje kulturni program, a u 19:00 večera. U 19:30 objava je rezultata natjecanja u kuhanju, a u 20:00 počinje malonogometni turnir (noćni kup). U 1 sat iza ponoći objava je rezultata malonogometnog turnira. Za svaku momčad u natjecanju organizatori osiguravaju sljedeće namirnice: 4 kg svinjetine (lopatica, potkoljenica, but) i 0,5 kg graha. Tijekom kuhanja svaka ekipa može upotrebljavati i dodatne namirnice, ali gotovo jelo ocjenjuje se isključivo ako sadržava grah.

Mala stranica

Daroviti sportaši u Krleži

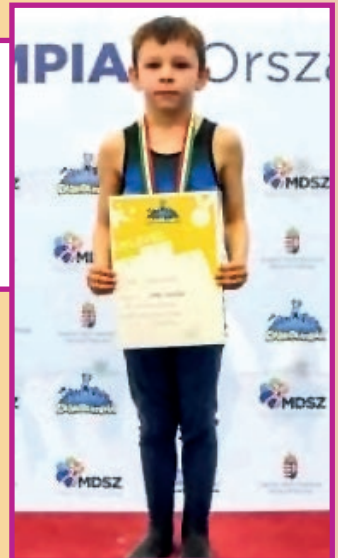
Prateći na društvenim mrežama razne objave naših hrvatskih ustanova, možemo uočiti kako hrvatska zajednica doista ima iznimno darovitu djecu. Poznati su nam uspjesi učenika na raznim hrvatskim natjecanjima o kojima izvješćuje i naš tjednik, no često polaznici naših hrvatskih škola postižu izvrsne rezultate i na poljima izvan narodnosnih okvira. Uistinu je zadivljujuće kako među polaznicima Hrvatske osnovne škole i gimnazije Miroslava Krleže u Pečuhu ima mnoštvo darovitih učenika koji se bave sportom i, uz svakodnevne obveze dvojezične nastave i njegovanja narodnosne kulture, postižu izvrsne rezultate u raznim disciplinama. Kako bi se i čitatelji našega tjednika uvjerali u njihovu darovitost, ovaj put predstavljamo nekoliko učenika pečuške ustanove koji su postigli izvrsne rezultate na sportskim natjecanjima diljem naše zemlje. (Izvor: Facebook ustanove)

Lilijana Kun učenica 5. a razreda osnovne škole, aktivna je plesačica u školskom folkloru i podmlatku KUD-a „Marica” u Salanti, a osim toga trenira preskakivanje užeta u parovima. Na natjecanjima je postigla zavidne rezultate, od kojih izdvajamo nekoliko: na Državnom prvenstvu preskakivanja užeta u parovima i formaciji održanom u Mórahalomu u složenoj kategoriji brzih i slobodnih vježbi osvojila je srebrnu medalju, a na Državnoj učeničkoj olimpijadi u Kunszentmártonu osvojila je brončanu medalju. Lilijana je sudjelovala i na Državnom dječjem i folklornom festivalu u Serdahelu.

Učenice **Hanna Mária Benovics** i **Alexandra Vilyevác** pohađaju tek prvi razred osnovne škole, a izvrsne su mlade tenisačice. Na državnom finalu Učeničke olimpijade u tenisu održanoj u Balatonbogláru osvojile su 1. mjesto u kategoriji Ekipa „A” kategorija, I. dobna skupina osvojivši titulu državnih prvakinja u svojoj kategoriji.

Zlatan Ádám pohađa tek 1. b razred, a već je prvak u gimnastici. Na Državnoj učeničkoj olimpijadi iz gimnastike u Budimpešti osvojio je prvo mjesto i tako u svojoj dobnoj skupini postao prvak Mađarske.

Alina Takaró učenica je 3. b razreda i obožava *rock and roll*. Neumorno trenira, što se vidi i na njezinim rezultatima: na kupu „Fashion Street Dance” u kategoriji *fashion street dance start B* postigla je drugo mjesto.

Učenica **Natalia Gall** voli plivati, ali ona u plivanje uvrsti i umjetničke pokrete. Naime, trenira sinkronizirano plivanje. Ogromna snaga i izdržljivost trebaju za održavanje u raznim formacijama u vodi, ali njoj sve to dobro ide. Na Kupu „Hullám” u Pečuhu u pojedinačnoj kategoriji sinkroniziranog plivačkog natjecanja osvojila je drugo mjesto.

XV. Pomurski piknik u Letinji

Hrvatska samouprava Letinje 28. svibnja petnaesti je put priredila Pomurski piknik u cilju jačanja zajedništva i prijateljstva pomurskih Hrvata. U parku Szapary, pod platanom, okupili su se članovi kuharskih ekipa iz pomorskoga grada, okolnih mjesta te iz Hrvatske kako bi uz kuhanje i pečenje ukusnih jela pjevali, družili se i osjećali se dobro. Na pikniku svake godine sudjeluju i članovi udruge drvorezbara iz Sumartona, koji su u povodu obljetnice piknika pripremili izložbu umjetničkih djela koja su nastala u kolonijama. Priredbu je posjetio i parlamentarni zastupnik područja Péter Cseresnyés te se družio s Hrvatima.

Vrijeme nije pogodovalo za piknik, od jutra do poslijepodneva padala je kiša, no okupljene nije oraspoložila.

„Iako smo se budili na kišu, nismo htjeli odustati od piknika. Teško je otkazati kad su ljudi već planirali doći, a već smo i kupili sve namirnice za kuhanje i pečenje. Sretna sam što su se prijavljene ekipe odazvale, imamo ih deset. Svatko ima šator nad glavom, uz vatru se grijemo, a gdje je prijateljstvo i ljubav, ne može biti hladno. Već 15 godina organiziramo piknik i uvijek je velik odaziv. Mislim da nam trebaju i takva druženja, na kojima u ne-

Članovi hrvatske samouprave u krugu parlamentarnog zastupnika Pétera Cseresnyésa

vezanim okvirima razgovaramo, pogotovo sad kad smo iza pandemije. Nažalost, mnogi su se odvikli od druženja, zatvorili se, ali sad vidim da se svi dobro osjećaju i već se razmišlja o sljedećem susretu i o priredbi”, rekla je za naš tjednik predsjednica Hrvatske samouprave Marija Đuric.

Zoltan Turul s prijateljima iz Hrvatske kuha gulaš

U kotlićima krčkali su se gulaši od govedine, zelja s buncekom, pileći paprikaš, netko je pekao kobasicu, rebra, vratinu i čevape. Naravno, bilo je i domaćih kolača. Zoltan Turul, rodnom iz Serdahela, ima mnoštvo prijatelja iz Hrvatske s kojima se druži u vinogradu i ovaj ih je put pozvao kako bi s njima kuhao i družio se. Možda se razgovaralo i o nekoj poslovnoj suradnji. Uz ukusna jela i kapljicu nije izostalo ni pjevanje, članovi Hrvatskog pjevačkog zbora iz Letinje zabavljali su okupljene s hrvatskim popevkama, a puhači Puhačkog orkestra Glazbene škole Letinje pak sviranjem. Druženje se nastavilo i drugi dan na Julijanskoj gori, gdje su vinogradari iz Hrvatske i Mađarske zajedno obilježili blagdan svetog Urbana. *Beta*

Tamburaški sastav „Pomurske žice”

Hrvatska samouprava u Serdahelu prije pola godine utemeljila je tamburaški sastav u kojem sviraju poglavito srednjoškolci iz Serdahela, ali i članovi iz Mlinaraca i Sumartona.

Učenici Lilla Bicskei, Léna Krimmel, Georgina Dobos, Nelli Révész, Helga Csonka, Mira Proszenyák, Ármin Krimmel, Mátyás Kocsis, Dominik Svélécz i Bálint Tóth tamburicu su počeli svirati u mjesnoj Osnovnoj školi „Katarina Zrinski” s ravnateljem Zsoltom Trojkom, a nakon opraštanja od osnovne škole serdahelska Hrvatska samouprava priredila im je Tamburaški i filmski kamp, pa su tako započeli svirati zajedno. Od studenoga prošle godine s tamburašima vježba Erik Hegedűs. Hrvatska samouprava kupila je i instrumente: dvije bisernice, dva brača i jednu kontru, neki od svirača imaju svoj instrument, a ono što nedostaje posuđuje im serdahelska osnovna škola. Neumorno vježbaju i već iza sebe imaju pet nastupa. Prvi nastup u Hrvatskoj bio im je u Orehovici na Orehijadi, gdje su prvi put nastupili pod svojim imenom Tamburaški sastav „Pomurske žice”. Vrlo vješti tamburaši pozvani su na nove nastupe u Donji Vidovec, Mlinarce, Svetu Mariju, a nastupit će i u Serdahelu na Danu naselja. *Beta*

Tamburaški sastav „Pomurske žice” u Orehovici

Čeprežani u Pakracu na slavlju Dana Mađara

Predsjednik Društva Mađara u Pakracu Josip Fa, spolom misli i briga se za čepreške prijatelje i svaku priliku ishasnuje da šalje pozivnicu gradskomu peljačtvu i tamošnjim Hrvatima. Povijesno kontaktiranje gradov, Čeprega i Pakraca, ganulo se je prilikom istraživanja Jankovićeve grofovske obitelji. Napis o Izidoru Jankoviću, čepreške etnografinje Terézije Horváth-Balogh, u 5. broju Zbornika Povijesnoga društva Pakrac-Lipik 2008. ljeta, je onda zainteresirao i Hrvate s otkrićima o Jankovićima, ki imaju svoju čvrstu prošlost i u ovom ugarskom gradu. Ljeta 2016. na blagoslovljanju obnovljenih Jankoviće-
vih grobova u čepreškom cimiteru i na Danu Hrvatov je po prvi put boravila i pakračka gradonačelnica Anamarija Blažević. Iskreno prijateljstvo se je odvijalo onda med Ugri u Pakracu i Hrvatima u Čepregu, a to dokazuje i činjenica, kako je 2019. ljeta potpisan ugovor o suradnji čepreške Gradske samouprave, Hrvatske samouprave Čeprega s Društvom Mađara. Pandemija je uspila daleko držati dvi ljeti dugo prijatelje, ali 21. majuša, u subotu, na čelu s načelnikom Zoltánom Horváthom i predsjednicom Hrvatske samouprave Marijom Kralj-Kiss zopet se je uputila mala delegacija u Hrvatsku. U okviru dvodnevna slavlja gosti su nazočili na promociji dvojezične knjige Duška Klička, pod naslovom „Mađari u pakračkom kraju / Magyarok Pakrac vidékén”, zatim su predstavili multikulturni program s drugim narodnim grupama ke žive na ovom području, s Čehi, Talijani i Nimci, a nije izostavljeno ni druženje. Drugi dan skoro da je bilo obavezno pogledati Jankovićeve znamenitosti u Lipiku i Daruvaru. Prilikom ovoga novoga spravišća pakračka gradonačelnica je ponudila da se i grad Pakrac i Čepreg službeno povežu. Hrvatski prijatelji pozvani su na čeprešku trgadbenu proslavu, 17. i 18. septembra i ovput se svi ufaju da će konačno i u Gradišću dojt do ponovna druženja.

FOTO: GRADSKA SAMOUPRAVA ČEPREGA

Tiho

Za petrovskom Lovretanskom litanijom

15. Crikveno-jačkarno spravišće Pinčene doline

Pred petnaestimi ljeti iz Petrovoga Sela se je ganula ideja našega farnika Tamása Várhelyija da se svako ljeto u nekom drugom selu najdu jačkarni zbori farske općine u Pinčenoj dolini. Ljetos u crikvi sv. Petra i Pavla domačice su bile u Petrovom Selu jačkari-
rice zbora „Ljubičica”, a domaći duhovnik uz pozdravne riči je bistvao sve one vjernike ki imaju talentiranost i sluh, a ne nazadnje i svoj glas da se aktivnije uključuju u svi naselji u jačkarno djelovanje, u jačkarne molitve. Za Lovretanskom litanijom na hrvatskom jeziku začeo se je program jubilarnoga sastanka. Ovput Sabina Kapitar-Wagner, ujedno i peljačica domaćega koruša,

moderirala je program i redom su nastupali Jačkarni zbor „Rozmarin” iz Gornjega Četara, ženski zbor iz Keresteša, šiški „Slavuj”, nardarski ženski zbor, pornovski mišoviti zbor i na kraju petroviska „Ljubičica” u pratnji tamburaškoga sastava. Po hrvatski, nimški i ugarski s oduševljenjem izvedene jačke ponukale su i publiku da skupa jači s izvodjači. Završnu pjesmu, kih 80 jačkarov i jačkaric, na orgula je sprohadjala kantorica Boriška Kešl-Filipović, a zatim su bili svi pozvani na veselo druženje u mjesni Dom kulture.

Tiho

ŠOPRON

Hrvatska samouprava Šoprona, Kulturno društvo šopronskih Hrvatov, Matica hrvatska Šoprona i Društvo Hrvati srdačno vas pozivaju na Šopronske hrvatske dane, od 1. do 3. julija. Prvi dan, u petak, trojezična priredba će se začeti s polaganjem vijenca na grobu dr. Štefana Pinezića, u 15:30, a zatim će se odvijati skup o njemu u Rejpal hiži. Zvana toga predstavljaju se još i dva izdanja: Regionalni studiji XIV. i Sva naša hodočašća. Drugi dan, u subotu, u 20 uri čeka ljubitelje folkloru u šopronskom Konferencijskom centru Ferenc Liszta, gala program KUD-a „Rečica“ iz Hrvatske. U nedilju svetačna maša u crkvi sv. Mihovila počinje u 16 uri, potom u centru grada Šoprona od 17:30 nastupaju dica šopronske čuvarnice „Dugava“, „Koljnofski tamburaši“, Jačkari Šopronskoga hrvatskoga društva, KUD „Rečica“ i HKUD „Markuševac“ iz Hrvatske.

SAMBOTEL

Hrvatska samouprava grada Sambotela i Društvo sambotelskih Hrvatov, pod pokroviteljstvom gradonačelnika grada Sambotela dr. Andrása Neménya, srdačno vas pozivaju na Hrvatski dan, 9. julija, u subotu od 15 uri s hrvatskom mašom u sambotelskoj katedrali. Mašno slavlje će peljati mons. dr. János Székely, sambotelski biskup uz dr. Antona Kolića, umirovljenoga farnika, a muzički okvir će dati Pjevački zbor „Sveta Cecilija“ iz Sambotela. Od 16 uri na Glavnom trgu Hrvatski dan otvara načelnik Sambotela dr. András Nemény. Nastupaju dica Hrvatske čuvarnice i škole „Mate Meršič Miloradić“, mišoviti zbor „Djurdjice“ iz Sambotela, HKD „Gradišće“ iz Petrovoga Sela, Jačkarni zbor „Ljubičica“ iz Petrovoga Sela, klapa „Dičaki“, Ženski zbor „Narde“, seniorski tancoši Hrvatske samouprave Sambotela i Tamburaški sastav „Guslice“ iz Sambotela. Zatim slijedi zabava s petroviskimi svirači „Pinka-banda“ i s tamburaši „Koprive“.

„NEMA SELA NAD BABINE GREDE“

U Babinoj Gredi od 10. do 12. lipnja pod krovim nazivom „Nema sela nad Babine Grede“ održane su poznate manifestacije „Dani kulina, sira i vina“, „Konji bijelci“ i jubilarni „Festival bečarca Slavonije, Baranje i Srijema“ uz brojne popratne sadržaje. Babogredci su iznova prikazali svoju tradiciju, raskoš i bogatstvo narodnog ruha i običaja. 12. lipnja održan je jubilarni **10. Bečarfest „Alaj ću se kerit i bečarit“**. U natjecateljskom dijelu Festivala među 16 izvođača nastupio je i tamburaški sastav „Vízvári“ iz Pečuha. U revijalnom dijelu nastupio je tamburaški sastav „Vízvári“, MPS KUU „Gacka“ Ličko Lešće te gosti iz Republike Češke. Organizator manifestacije, udruga „Šokadija Babina Greda“, okupila je 300 izvođača (muške i ženske pjevačke skupine i tamburaški sastavi) koji su se natjecali u izvođenju maštovitih i duhovitih originalnih deseteračkih stihova i zabavljali brojnu publiku.

GRBAVAC

U Grbavcu je 11. lipnja održana priredba Grbavac 2022. – Gradu s ljubavlju. Zajednica Mađara u Grbavcu održava prijateljske veze s Hrvatskom samoupravom Šeljina, čiji su zastupnici na čelu s predsjednikom Robertom Rontom nazočili priredbi. U sklopu folklornog programa uz ostale nastupili su tamburaški sastav „Biseri Drave“, orkestar „Misija VIT“ i KUD „Podravina“ iz Barča. Istoga dana održana je i Olimpijada starih sportova, koja se održava od 2012. godine. Zajednica Mađara Grubišnoga Polja osnovana je 12. lipnja 2003. godine sa sjedištem u Grbavcu. U tom je naselju kupila seosko imanje i uredila ga u etnostilu.

POZIVNICA

Hrvatska samouprava grada Šikloša srdačno Vas poziva na

VII. Hrvatsku večer

koja će se održati
3. srpnja 2022. u šikloškoj tvrđavi.

U slučaju kiše program će se održati u mjesnom Domu kulture „Őrsi Ferenc“ (7800 Siklós, Kossuth tér 15.)

Program je ostvaren potporom Vlade Mađarske.

NKUL-KP-1-2022/2-000223

Program

- 16:00 Blagoslov obnovljenog križa
- 17:00 Obilazak Spomen izložbe o Semartinu
- 18:00 Promocija izdanja Baranjske hrvatske nošnje-Mohački Šokci
- 19:00 Nastup KUD-a „Tomislav“ iz Sibinja
- 20:00 Plesaćnica